

- Dil ve Anlatım
- Anlatım Biçimleri
- Söz Sanatları
- Düşünceyi Geliştirme Yolları

Adı-Soyadı:

Sınıfı/No:

Tarih:

ETKİNLİK 1: DİL VE ANLATIM

Aşağıdaki metinlerle ilgili verilen bilgiler doğruysa kutucuğa "D", yanlışsa "Y" yazınız.

Bal arıları, doğanın en çalışkan mimarlarıdır. Altıgen peteklerini milimetrik bir hassasiyetle inşa ederler. Bal, arıların çiçeklerden topladığı nektarın vücutlarında işlenmesiyle oluşan tatlı ve şifalı bir besindir. Kovandaki iş bölümü öylesine kusursuzdur ki her arı ne yapacağını bilir. Eğer kovan sıcaklığı artarsa, arılar kanatlarını çırparak içeriği serinletir.

Tanımlamaya başvurulmuştur.	
Öznel anlatım kullanılmıştır.	
Karşılaştırma yapılmıştır.	
Açıklayıcı anlatım kullanılmıştır.	
Koşul-sonuç cümlesine yer verilmiştir.	

Mağaralar, yeraltı sularının kireçtaşlarını binlerce yıl boyunca aşındırmasıyla oluşan doğal yeraltı boşluklarıdır. Bu boşluklarda suların damlamasıyla oluşan şekillere sarkıt ve dikit denir. Mağaraların içindeki hava genellikle dışarıya göre daha serin ve nemlidir. Sanki doğa, bu gizemli yerleri insanlardan saklamak istemiş gibidir.

Tanımlamaya yer verilmiştir.	
Karşılaştırma yapılmıştır.	
Benzetme yapılmıştır.	
Öyküleyici anlatım ağır basmaktadır.	
Kişileştirme yapılmıştır.	

Gerçek dostluk, karanlık bir gecede parlayan yıldız gibidir; en zor anımızda yolumuzu aydınlatır. Günümüzde insanlar genellikle menfaat üzerine ilişki kuruyor, bu yüzden gerçek dost bulmak samanlıkta iğne aramak kadar zorlaştı. Oysa eski zamanlarda dostluklar daha samimi ve çikarsızdı. Yalnızlık, modern çağın en büyük hastalığı olarak ruhumuzu kemiriyor.

Benzetme yapılmıştır.	
Karşılaştırma yapılmıştır.	
Deyim kullanılmıştır.	
Nesnel bir anlatım benimsenmiştir.	
Örnelemeye başvurulmuştur.	

ETKİNLİK 2: DİL VE ANLATIM (CÜMLE İNCELEME)

Aşağıda verilen metinler ile ilgili bilgiler doğruysa "D" yanlış ise "Y" yazınız.

I) Dedemin köydeki o büyük meyve bahçesi, benim çocukluğumun en renkli oyun parkıydı. (II) Bahçeye girdiğinizde burnunuza mis gibi elma ve armut kokuları gelirdi. (III) Ağaçlar, sonbahar rüzgârıyla dans eden zarif balerinler gibi sallanırdı. (IV) Dedem her sabah erkenden kalkar, "Erken kalkan yol alır." diyerek işe koyulurdu. (V) Bazen yorulduğunda yaşlı çınar ağacının altına oturur, bize eski hikayeler anlatırdı.

I. cümlede öznel anlatım vardır.	
III. cümlede benzetme yapılmıştır.	
IV. cümlede bir atasözüne yer verilmiştir.	
II. cümlede kişileştirme vardır.	
V. cümlede amaç-sonuç ilişkisi vardır.	

(I) Pamukkale, Denizli ilimizde bulunan ve dünyada eşi benzeri olmayan bir doğa harikasıdır. (II) Bembeyaz travertenler, uzaktan bakıldığında dağın yamacına serilmiş pamuk yığınlarını andırır. (III) Bu beyazlığın sebebi, termal suların içindeki kirecin çökmesidir. (IV) Antik havuzda yüzmek, tarihin içinde yolculuk yapmak gibidir. (V) Burası her yıl milyonlarca yerli ve yabancı turist tarafından ziyaret ediliyor. (VI) Eğer şifalı sularından faydalanmak isterseniz yaz aylarını tercih etmelisiniz.

I. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.	
II. cümlede benzetme vardır.	
III. cümlede neden-sonuç ilişkisi vardır.	
V. cümlede öznel bir değerlendirme vardır.	
VI. cümlede koşul-sonuç anlamı vardır.	

(I) Gökyüzünü incelemek, insanoğlunun en eski meraklarından biridir. (II) Teleskobun icadıyla birlikte evrenin derinliklerine açılan kapı aralandı. (III) Gezegenler, yıldızlar ve galaksiler uçsuz bucaksız bir okyanus gibi önümüze serildi. (IV) Uzay çalışmaları geliştikçe insanoğlu Mars'a gitme hayalleri kurmaya başladı. (V) Bu hayali gerçekleştirmek için bilim insanları gece gündüz demeden çalışıyor. (VI) Belki de yakın gelecekte başka gezegenlerde yaşam izlerine rastlayacağız.

III. cümlede benzetme yapılmıştır.	
V. cümlede amaç-sonuç ilişkisi vardır.	
IV. cümlede aşamalı bir durumdan söz edilmiştir.	
VI. cümlede kesinlik bildiren bir ifade vardır.	
I. cümlede tanık gösterme vardır.	

(I) Şehir hayatı, doğadan kopan insanı gri binaların arasına hapseden bir kafes gibidir. (II) Kalabalık caddelerde yürürken kuş seslerinin yerini korna gürültüsü alır. (III) Eğer bir hafta sonu köye kaçarsanız, zihninizin nasıl dinlendiğini hemen fark edersiniz. (IV) Huzur bulmak amacıyla çıkılan bu yolculuklar, ruhun en temel ihtiyacıdır. (V) Doğada vakit geçirmek, alışveriş merkezlerinde gezmekten çok daha dinlendiricidir.

I. cümlede benzetme yapılmıştır.	
II. cümlede işitme duyusu vardır.	
III. cümlede koşul-sonuç anlamı vardır.	
IV. cümlede amaç-sonuç ilişkisi vardır.	
V. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.	